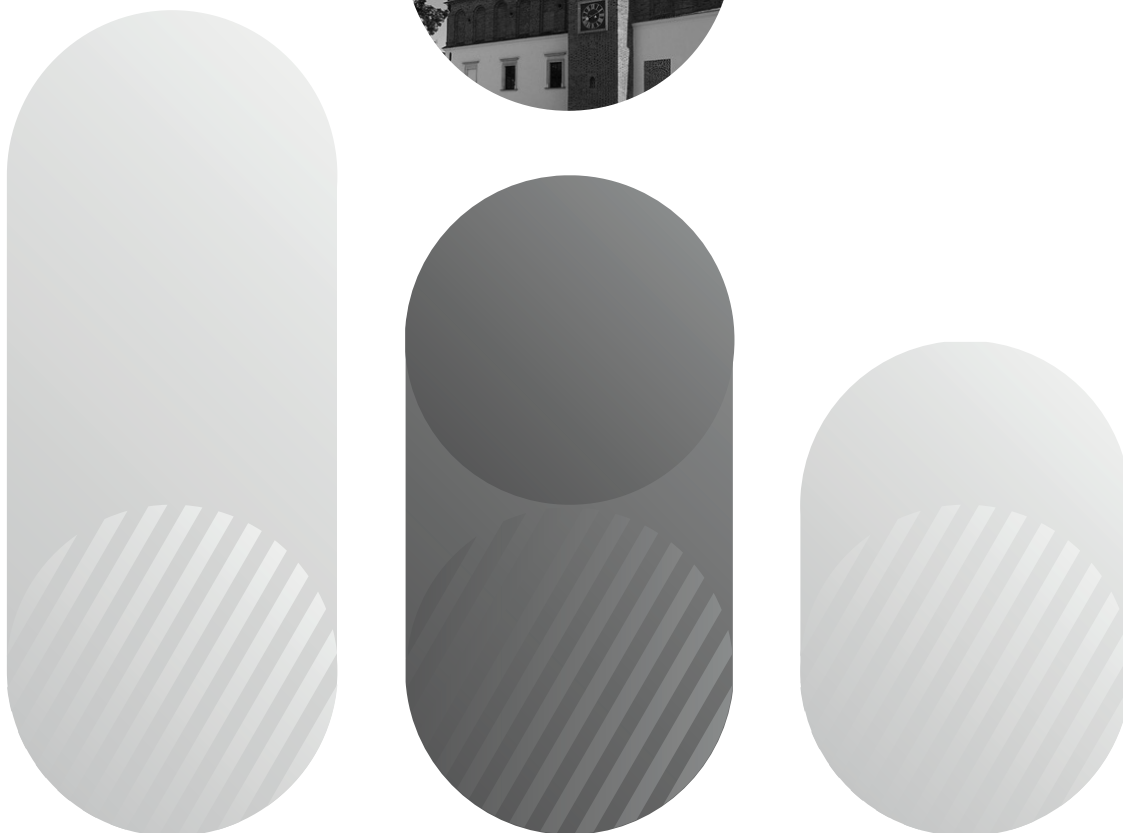

Informator statystyczny – miasto Tarnów 2020

Kraków 2020

Statistical guidebook – city of Tarnów 2020

Informator statystyczny – miasto Tarnów 2020

Statistical guidebook – city of Tarnów 2020

Urząd Statystyczny w Krakowie Statistical Office in Kraków

Kraków 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Oddział w Tarnowie
Statistical Office in Kraków, Branch in Tarnów

pod kierunkiem
supervised by
Agnieszki Szlubowskiej

Zespół autorski

Editorial team

Elżbieta Niemiec, Monika Pogonowska, Małgorzata Szopa

Prace redakcyjne

Editorial work

Elżbieta Niemiec, Anna Stawarz

Tłumaczenie

Translation

Anna Dziejic

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Niemiec

Opracowanie graficzne okładki

Graphic design of the cover

Magdalena Koziak-Podsiadło

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photo on the cover

Ratusz – Krzysztof Gzyl
Tarnowskie Centrum Informacji

ISSN 2082-4076

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu dwunastą edycję *Informatora statystycznego – miasto Tarnów* opracowaną przez pracowników Oddziału w Tarnowie Urzędu Statystycznego w Krakowie w serii wydawniczej „Informacje statystyczne”.

Opracowanie zawiera obszerny zestaw informacji statystycznych charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą mieszkańców Tarnowa, z uwzględnieniem m.in. zagadnień demograficznych, rynku pracy, edukacji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, zasobów mieszkaniowych oraz dochodów i wydatków budżetu miasta.

Ponadto w Informatorze zaprezentowano miasto Tarnów na tle województwa małopolskiego oraz wybranych miast Polski na prawach powiatu o podobnej liczbie mieszkańców.

Oddając w Państwa ręce kolejną edycję *Informatora statystycznego – miasto Tarnów* składam podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom za przekazywane dane oraz uwagi, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Wyrażam nadzieję, że zarówno niniejsze opracowanie, jak też pozostałe publikacje Urzędu Statystycznego w Krakowie spotkają się z Państwa pozytywnym przyjęciem i będą stanowić użyteczne źródło wiedzy.

Korzystając z okazji pragnę poinformować, że od 1 września do 30 listopada 2020 r., na terenie całego kraju odbywa się Powszechny Spis Rolny PSR 2020. Udział w spisie jest obowiązkowy. Spis rolny jest jedynym badaniem statystycznym dostarczającym szerokiego zakresu informacji o gospodarstwach rolnych na wszystkich szczeblach podziału terytorialnego kraju. Dane ze spisu są wykorzystywane do oceny zastosowanych i kreowania nowych narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej.

Ponadto zbliża się termin podstawowego badania i źródła danych z zakresu statystyki ludności – Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021, który odbędzie się w całej Polsce od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 r. w formie obowiązkowego samospisu internetowego.

Więcej informacji o spisach rolnym i powszechnym znajdziecie Państwo odpowiednio na stronach internetowych spisrolny.gov.pl i spis.gov.pl.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

Kraków, wrzesień 2020 r.

Preface

I am pleased to present to you the twelfth edition of the *Statistical guidebook – city of Tarnów*, prepared by employees of the Tarnów Branch of the Statistical Office in Kraków under the series "Statistical information".

The study contains a comprehensive set of statistical information characterising the socio-economic situation of inhabitants of Tarnów, including demographic issues, labour market, education, health care, social welfare, dwelling stocks as well as revenue and expenditure of the city budget.

In addition, the guidebook presents the city of Tarnów against the background of Małopolskie Voivodship and selected Polish cities with powiat status with a similar number of population.

Presenting to you the next edition of the *Statistical guidebook – city of Tarnów*, I would like to thank all persons and institutions for provided data and comments that have contributed to the enrichment of its content.

I hope that this elaboration as well as other publications of the Statistical Office in Kraków will meet with your positive reception and will be a useful source of knowledge.

I would like to take this opportunity to inform you that from 1st September to 30th November 2020, the National Agricultural Census PSR 2020 takes place throughout the country. Participation in the census is obligatory. The agricultural census is the only statistical survey providing a wide range of information on farms at all levels of the country's territorial division. Data from the census are used to assess the applied and create new tools of the Common Agricultural Policy.

Moreover, the date of the basic survey and data source in the field of population statistics is approaching – the National Population and Housing Census 2021, which will take place all over Poland from 1st April to 30th June 2021 in the form of a mandatory online self-census.

More information about the agricultural and national censuses can be found on the websites spisrolny.gov.pl and spis.gov.pl, respectively.

Director
of the Statistical Office
in Kraków

Agnieszka Szlubowska

Spis treści

Contents

Przedmowa	Preface	3/4
Objaśnienia znaków umownych	Symbols	6
Ważniejsze skróty	Main abbreviations	6
Synteza	Executive summary	8
Uwagi metodologiczne	Methodological notes	18

Spis tablic – plik Excel

Tablice:

1. Tarnów na tle województwa małopolskiego w 2019 r.
2. Stan ludności
3. Ruch naturalny i migracje
4. Rynek pracy
5. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne
6. Edukacja i wychowanie
7. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
8. Kultura
9. Turystyka
10. Infrastruktura komunalna
11. Gospodarka mieszkaniowa
12. Ochrona środowiska
13. Zieleń miejska
14. Inwestycje
15. Dochody i wydatki budżetu miasta
16. Podmioty gospodarki narodowej
17. Transport
18. Handel
19. Bezpieczeństwo publiczne
20. Urząd Miasta Tarnowa
21. Tarnów na tle innych miast w 2019 r.

List of tables – Excel files

Tables:

1. Tarnow and Małopolskie Voivodship in 2019
2. Size of population
3. Vital statistics and migration
4. Labour market
5. Wages and salaries and social benefits
6. Education
7. Health care and social welfare
8. Culture
9. Tourism
10. Municipal infrastructure
11. Housing economy
12. Environmental protection
13. Urban green areas
14. Investments
15. Revenue and expenditure of the city budget
16. Entities of the national economy
17. Transport
18. Trade
19. Public safety
20. The Municipality of Tarnów
21. Tarnów and other cities in 2019

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification presented in an abbreviated form
„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Symbol Abbreviation	Znaczenie Meaning
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
ha	hektar hectare
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kg	kilogram kilogram
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
m ³	metr sześcienny cubic metre
MWh	megawatogodzina megawatt-hour

Ważniejsze skróty (dok.)

Main abbreviations (cont.)

Symbol Abbreviation	Znaczenie Meaning
mln	milion million
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
tys.	tysiąc thousand
zł PLN	złoty zloty
MRPiPS	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ministry of Family, Labour and Social Policy
KTS	System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych Coding System for Territorial and Statistical Units
NUTS	Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych Classification of Territorial Units for Statistical Purposes

Synteza

Według danych statystycznych w końcu 2019 r. Tarnów liczył 108,4 tys. mieszkańców (tj. 3,2% ludności województwa małopolskiego). Było to o 0,5% mniej w odniesieniu do stanu z końca poprzedniego roku. W omawianym roku liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń powodując ujemny przyrost naturalny – minus 245 osób. Współczynnik dzietności ogólnej wyniósł 1,26 (rok wcześniej na tym samym poziomie 1,26), podczas gdy dla zapewnienia prostej zastępowalności pokoleń powinien kształtować się na poziomie od 2,10 do 2,15. Wówczas na statystyczną kobietę w wieku 15–49 lat przypada średnio dwoje dzieci w ciągu całego okresu rozrodczego i wielkość ta staje się korzystna dla zachowania stabilnego rozwoju demograficznego. Spadek liczby zameldowań w 2019 r. w porównaniu z 2018 r., saldo migracji stałej w dalszym ciągu było ujemne i wynosiło minus 646 osób.

Sytuacja na rynku pracy w Tarnowie w 2019 r. uległa nieznacznej poprawie. Wzrosła liczba osób pracujących, w tym kobiet (o 2,6%). Zwiększyła się liczba pracujących w sektorze prywatnym (o 5,4%), natomiast o 4,5% zmalała w sektorze publicznym.

Od kilku lat w Tarnowie, podobnie jak w województwie i kraju, można zaobserwować spadek bezrobocia. W końcu 2019 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście wyniosła 2,3 tys. i tym samym zmniejszyła się o ponad 20% w ujęciu rocznym, a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 4,2% i była niższa o 1,1 p. proc. W niekorzystnej sytuacji na rynku pracy nadal byli ludzie młodzi. Odsetek bezrobotnych w wieku do 25 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 7,6%, pomimo spadku o 1,5 p. proc. W porównaniu do 2018 r. Pracy poszukiwały głównie osoby w wieku 35–44 lata, które stanowiły 26,9% ogólnej liczby bezrobotnych. Według kryterium wykształcenia, łącznie ponad 46% bezrobotnych miała wykształcenie zawodowe – średnie zawodowe (włączając policealne) lub zasadnicze zawodowe.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Tarnowie wynosiło 5216,76 zł i było wyższe od średniej dla województwa małopolskiego (5098,26 zł) jak i dla Nowego Sącza (4115,73 zł), ale niższe niż w Krakowie (5878,79 zł).

Executive summary

According to statistical data at the end of 2019, Tarnów had 108.4 thousand inhabitants (i.e. 3.2% of the population of Małopolskie Voivodship). This was 0.5% less compared to the state as of the end of the previous year. In the year under discussion, the number of deaths exceeded the number of births, causing a negative birth rate – minus 245 persons. The total fertility rate was 1.26 (a year earlier at the same level 1.26), while to ensure a simple replacement of generations it should be between 2.10 and 2.15. Then, a statistical woman aged 15–49 has on average two children throughout the entire reproductive period, and this figure becomes favourable for maintaining a stable demographic development. Decrease in the number of registrations in 2019 compared to 2018, the balance of permanent migration was still negative and amounted to minus 646 persons.

The situation on the labour market in Tarnów in 2019 slightly improved. The number of employed persons increased, including women (by 2.6%). The number of employed persons increased in the private sector (by 5.4%), and decreased by 4.5% in public sector.

For several years in Tarnów, as in the voivodship and the country, a decrease in unemployment can be observed. At the end of 2019, the number of the registered unemployed in the city amounted to 2.3 thousand and thus decreased by more than 20% in annual terms, and the unemployment rate shaped at the level of 4.2% and was lower by 1.1 pp. Young people were still in an unfavourable situation on the labour market. Percentage of the unemployed aged up to 25 in the total number of the unemployed amounted to 7.6%, i.e. by 1.5 pp less than in 2018. Jobs were mainly sought by people aged 35–44, who constituted 26.9% of the total number of the unemployed. According to the education criterion, a total of over 46% of the unemployed had vocational education – secondary vocational (including post-secondary) or basic vocational education.

The average monthly gross wages and salaries in Tarnów amounted to PLN 5216.76 and it was still higher than the average for both Małopolskie Voivodship (PLN 5098.26) and Nowy Sącz (PLN 4115.73), but lower than in Kraków (PLN 5878.79).

W zakresie opieki zdrowotnej w stosunku do roku poprzedniego spadła liczba przychodni i liczba aptek. W 2019 r. w Tarnowie udzielono 1,4 mln porad w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej. W stosunku do roku 2018 w Tarnowie odnotowano spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (o 11,6%). Tym niemniej, udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności Tarnowa był nadal wyższy niż przeciętny w województwie małopolskim (o 0,2 p. proc.) i wyniósł 4,3%.

W końcu 2019 r. w mieście działało 10 placówek opieki nad dziećmi do lat 3. W ciągu roku w wyżej wymienionych placówkach przebywało 1125 dzieci. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wynosił 41,0% ogółu dzieci w wieku 0–3 lat, co stanowi 5,3 p. proc. więcej niż rok wcześniej.

Dużą popularnością cieszyły się różnorodne imprezy organizowane w Tarnowie przez instytucje kultury. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba imprez organizowanych zwiększyła się o 24,0%. Zorganizowano łącznie 41 imprezy, w których uczestniczyło ogółem 231,7 tys. osób.

Muzea odnotowały wzrost liczby zwiedzających, w tym liczba młodzieży szkolnej zwiedzającej muzea zmalała. W kinach odbyło się o 0,6 p. proc. więcej seansów niż rok wcześniej. Biblioteki publiczne odnotowały wzrost liczby księgozbioru, oraz także zanotowały większą liczbę czytelników i wypożyczeń w ciągu 2019 roku.

W końcu lipca 2019 r. w mieście znajdowało się 13 turystycznych obiektów noclegowych (w tym 8 hoteli) oferujących łącznie 802 miejsca noclegowe. Były to miejsca całoroczne. W porównaniu do 2018 r. wzrosła liczba korzystających z noclegów turystów, natomiast spadła liczba udzielonych noclegów. W omawianym roku stopień wykorzystania miejsc noclegowych spadł o 0,8 p. proc. i wyniósł 29,0%.

Rok 2019 był kolejnym, w którym poprawiło się wyposażenie Tarnowa w podstawowe instalacje techniczne. Zwiększyła się długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a jej zagęszczenie na terenie miasta w omawianym okresie wyniosło odpowiednio 453,2 km i 511,2 km na 100 km², co oznacza wzrost w porównaniu z 2018 r. odpowiednio o 1,3% i 0,7%.

In the field of health care, the number of outpatient departments and the number of pharmacies decreased compared to the previous year. In 2019, 1.4 million consultations was provided in outpatient health care in Tarnów. Compared to 2018, Tarnów recorded a decrease in the number of people using social assistance at domicile (by 11.6%). Nevertheless, the share of beneficiaries of social assistance at domicile in the population of Tarnów was still higher than the average in Małopolskie Voivodship (by 0.2 pp) and amounted to 4.3%.

At the end of 2019, in the city there were 10 childcare facilities for children up to 3 years old. During the year, 1125 children stayed in the above-mentioned facilities. Percentage of children in care in nurseries amounted to 41.0% of the total number of children aged 0–3, which is 5.3 pp more than a year earlier.

Various events organised in Tarnów by institutions of culture were very popular. Compared to the previous year, the number of organised events increased by 24.0%. A total of 41 events were organised, with a total of 231.7 thousand participants.

Museums recorded an increase in the number of visitors, of which the number of school students visiting museums decreased. There were 0.6 pp more screenings in cinemas than a year earlier. Public libraries recorded an increase in the number of collections and also a higher number of borrowers and loans during the year 2019.

At the end of July 2019, in the city there were 13 tourist accommodation establishments (including 8 hotels), offering a total of 802 bed places. They were places open yearlong. Compared to 2018, the number of accommodated tourists augmented however the number of nights spent diminished. In the year under discussion, the occupancy rate of bed places dropped by 0.8 pp and amounted to 29.0%.

The year 2019 was another in which Tarnów's equipment with basic technical installations improved. The length of the water supply and sewage network increased, and its density within the city in the discussed period amounted to 453.2 km and 511.2 km per 100 km², respectively, which means an increase in comparison with 2018 by 1.3% and 0.7%, respectively.

Wskaźnik wyrażający długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej utrzymał się na stosunkowo wysokim poziomie i wyniósł 112,8%.

W porównaniu do ubiegłych lat wystąpił spadek średniego zużycia wody (w 2019 r. wyniosło ono 31,6 m³ na 1 mieszkańca, rok wcześniej – 35,0 m³, dwa lata wcześniej – 34,8 m³). Wzrosło przeciętne zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych a zużycie prądu utrzymało się na zbliżonym poziomie jak w roku ubiegłym.

W 2019 r. w Tarnowie oddano do użytkowania 236 mieszkań, tj. 1,1% ogólnej liczby mieszkań w województwie, w tym w budownictwie indywidualnym – 78 mieszkań. W odniesieniu do 2018 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania spadła o 2,1%. W 2019 r. zwiększyła się natomiast przeciętna powierzchnia jednego mieszkania oddanego do użytkowania i wyniosła 99,7 m², a w budownictwie indywidualnym zmniejszyła się i wyniosła 159,4 m².

Liczba mieszkań w Tarnowie, których budowę rozpoczęto spadła w ujęciu rocznym do 218 z 306 w 2018 r. W 43,6% były to inwestycje realizowane w ramach budownictwa indywidualnego. Liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym zwiększyła się z 323 w 2018 r. do 438 w 2019 r., przy czym w budownictwie indywidualnym wydano pozwolenia na budowę 90 mieszkań.

Emisja przemysłowych pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w Tarnowie zwiększyła się w porównaniu z 2018 r. o 5,2% do 282 ton (17,2% wielkości w województwie), a emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) zmniejszyła się o 4,2% i wyniosła 6951 ton (9,8% wielkości w województwie).

Do wód lub do ziemi w 2019 r. odprowadzono 11,0 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia (wobec 10,2 hm³ w roku poprzednim). Stanowiło to 4,1% tego typu ścieków w województwie małopolskim. Zostały one oczyszczone w 96,9%.

Ilość odpadów wytworzonych w ujęciu rocznym (z wyłączeniem odpadów komunalnych) spadła o 13,3% i wyniosła 86,7 tys. ton (tj. 1,3% wielkości w województwie). W 2019 roku wytwórcy nie poddawali odzyskowi we własnym zakresie wytworzonych przez siebie odpadów.

Index expressing the length of the sewage network in relation to the length of the water supply network remained at a relatively high level and amounted to 112.8%.

Compared to last years, there was a decrease in average water consumption (in 2019 it amounted to 31.6 m³ per capita, a year earlier – 35.0 m³, two years earlier – 34.8 m³). Average gas consumption from the network in households has increased, and electricity consumption has remained at a similar level as in the previous year.

In 2019, 236 dwellings were completed in Tarnów, i.e. 1.1% of the total number of dwellings in the voivodship, of which in private construction – 78 dwellings. Compared to 2018, the number of dwellings completed dropped by 2.1%. However, in 2019 the average area of one dwelling completed increased and amounted to 99.7 m², while in private construction it decreased to 159.4 m².

The number of dwellings in Tarnów, in which construction has begun decreased in annual terms to 218 from 306 in 2018. In 43.6%, these were investments carried out under private construction. The number of dwellings for which permits were granted or which have been registered with a construction project increased from 323 in 2018 to 436 in 2019, while in private construction 90 permits were granted.

The emission of industrial particulate air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in Tarnów increased compared to 2018 by 5.2% to 282 tonnes (17.2% of the volume in the voivodship) and the emission of gaseous pollutants (excluding CO₂) diminished by 4.2% and amounted to 6951 tonnes (9.8% of the volume in the voivodship).

In 2019, 11.0 hm³ of industrial and municipal wastewater requiring treatment were discharged into waters or into the ground (compared to 10.2 hm³ in the previous year). This accounted for 4.1% of this type of wastewater in Małopolskie Voivodship. They were treated in 96.9%.

The amount of waste generated on an annual basis (excluding municipal waste) decreased by 13.3% and amounted to 86.7 thousand tonnes (i.e. 1.3% of the volume in the voivodship). In 2019, producers did not recycle on their own the waste they generated themselves.

Odpadów komunalnych zmieszanych zebranych było w 2019 r. 31,6 tys. ton, w tym 20,1 tys. ton pochodziło z gospodarstw domowych.

Na 1 mieszkańca przypadało 185,4 kg odpadów zebranych z gospodarstw domowych, przy średniej w województwie wynoszącej 177,4 kg.

W 2019 r. dochody i wydatki budżetu miasta były wyższe niż przed rokiem, przy czym 2-krotnie wyższe tempo wzrostu dochodów wpłynęło na zmniejszenie ujemnego wyniku finansowego. Dochody ogółem budżetu miasta wyniosły 799,6 mln zł (wzrost o 17,5% w relacji do 2018 r.), natomiast dochody własne były wyższe niż przed rokiem o 13,6% (w 2018 r. odnotowano ich wzrost o 4,4%). Dotacje ogółem zwiększyły się o 34,7% (w 2018 r. wzrost o 11,6%), a subwencja ogólna wzrosła o 8,4% (w 2018 r. o 2,2%). Wydatki ogółem budżetu miasta w omawianym okresie wyniosły 853,3 mln zł, tj. o 8,1% więcej niż przed rokiem. Na wydatki majątkowe przekazano 155,2 mln zł, co oznaczało ich wzrost o 10,9% w relacji do 2018 r. W kwocie tej wydatki inwestycyjne stanowiły 99,7% (154,6 mln zł). Deficyt budżetu miasta wyniósł minus 53,7 mln zł i okazał się o połowę niższy niż w 2018 r. gdzie wynosił minus 108,5 mln zł.

Corocznie obserwowany jest powolny, lecz systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej z Tarnowa zarejestrowanych w rejestrze REGON. W końcu grudnia 2019 r. w Tarnowie działalność prowadziło 12,0 tys. podmiotów. Zdecydowaną większość stanowiły podmioty sektora prywatnego (97,1%). Według rodzaju prowadzonej działalności najwięcej było jednostek prawnych zaliczanych do sekcji handel, naprawa pojazdów samochodowych^Δ (22,2%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (12,2% zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej).

31.6 thousand tonnes of mixed municipal waste was collected in 2019, including 20.1 thousand tonnes coming from households.

There was 185.4 kg of waste collected from households per capita, with the voivodship average of 177.4 kg.

In 2019, the city's budget revenue and expenditure were higher than in the previous year, while the twice as high income growth rate contributed to the reduction of the negative financial result. Total city budget revenue amounted to PLN 799.6 million (an increase of 17.5% compared to 2018), however own revenue were higher than a year earlier by 13.6% (in 2018 they increased by 4.4%). Total grants increased by 34.7% (in 2018 an increase of 11.6%), and the general subvention augmented by 8.4% (in 2018 by 2.2%). Total expenditure of the city budget in the discussed period amounted to PLN 853.3 million, i.e. by 8.1% more than a year earlier. PLN 155.2 million was allocated to property expenditure, which meant an increase by 10.9% compared to 2018. In this amount, investment expenditure accounted for 99.7% (PLN 154.6 million). The city's budget deficit amounted to minus PLN 53.7 million and turned out to be half lower than in 2018, where it was minus PLN 108.5 million.

A slow but systematic increase in the number of the national economy entities from Tarnów recorded in the REGON register has been observed annually. At the end of December 2019, 12.0 thousand entities were operating in Tarnów. The vast majority were private sector entities (97.1%). By type of conducted activity, the largest number of legal entities were included in the section trade, repair of motor vehicles^Δ (22.2%) as well as professional, scientific and technical activities (12.2% of registered entities of the national economy).

Sytuacja społeczno-gospodarcza Tarnowa w 2019 r. (w odniesieniu do 2018 r.)

Socio-economic situation of Tarnów in 2019 (compared to 2018)

Demografia	
Demography	
liczba ludności	
number of population	0,5% r/r
na 1000 ludności:	
per 1000 population:	
urodzenia żywe	
live births	8,3
zgony	
deaths	10,5
przyrost naturalny	
natural increase	-2,3
małżeństwa	
marriages	4,3
rozwody	
divorces	2,1
ogólne saldo migracji stałej	
total net permanent migration	-5,9
udział osób w wieku:	
share of persons at:	
przedprodukcyjnym	
pre-working age	15,6%
produkcyjnym	
working age	58,7%
poprodukcyjnym	
post-working age	25,7%
współczynnik obciążenia demograficznego	
age dependency ratio	70
gęstość zaludnienia na 1 km ²	
population density per 1 km ²	1507
kobiety na 100 mężczyzn	
females per 100 males	112
udział zgonów mężczyzn w ogólnej liczbie zgonów	
share of deaths of males in total number of deaths	50,1%
zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	
infant deaths per 1000 live births	5,6

Rynek pracy

Labour market

pracujący w sektorze przedsiębiorstw	
employed persons in enterprise sector	0,7% r/r
przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	
average paid employment in enterprise sector	+33,2% r/r
bezrobotni	
unemployed persons	-20,4% r/r
stopa bezrobocia	
rate of registered unemployment	4,2%
bezrobotni nowo zarejestrowani	
newly registered unemployed persons	-11,6% r/r
oferty pracy	
job offers	2,7% r/r
bezrobotni na 1 ofertę pracy	
unemployed persons per 1 job offer	20
łączna liczba dni niezdolności do pracy z powodu wypadków przy pracy ^a	
total number of days of inability to work due to accidents at work ^a	-18,0% r/r
przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego ^a	
average number of days of inability to work per person injured ^a	44

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	
average monthly gross wages and salaries	+25,3% r/r
w tym w przemyśle i budownictwie	
of which in industry and construction	+44,4% r/r
przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej wojewódzkiej (województwo=100)	
average monthly gross wages and salaries in relation to the voivodship average (voivodship=100)	102,3

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto^bAverage monthly gross retirement and other pensions^b

osoby pobierające emerytury i renty w relacji do województwa	
persons receiving retirement and other pensions in relation to the voivodship	3,7%
mediana emerytury i renty	
median of retirement and other pensions	6,0% r/r
mediana emerytury i renty w relacji do mediany wojewódzkiej (województwo=100)	
median of retirement and other pensions in relation to the voivodship median (voivodship=100)	108,4

a Dane za 2018 r.

a Data for 2018.

b Dane Ministerstwa Finansów za 2018 r.

b Data of the Ministry of Finance for 2018.

Świadczenia rodzinne i wychowawcze

Family and child raising benefits

średnia miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne average monthly number of families receiving family benefits	4934
w tym średnia miesięczna liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny of which average monthly number of families receiving family allowance	2349
udział procentowy dzieci do lat 17, na które rodzice pobierali zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku percentage share of children aged up to 17, for whom parents received family allowance in total number of children at this age	25,8%
średnia miesięczna liczba dzieci na które pobierano świadczenie „500+” average monthly number of children for whom the "500+" benefit was collected	11339
kwota wypłacona w ramach programu „Rodzina 500+” w relacji do województwa amount paid as part of the "Family 500+" programme in relation to the voivodship	2,5%

Edukacja^aEducation^a

miejsca w przedszkolach places in nursery schools	-0,2% r/r
dzieci w przedszkolach children in nursery schools	-0,4% r/r
dzieci w przedszkolach na 100 miejsc children in nursery schools per 100 places	94
uczniowie szkół: pupils and students of schools for children and youth:	
podstawowych primary	+15,6% r/r
gimnazjów lower secondary	-52,2% r/r
zasadniczych zawodowych basic vocational	-72,6% r/r
branżowych I stopnia stage I sectoral vocational	+87,1% r/r
liceów ogólnokształcących general secondary	-0,4% r/r
techników technical secondary	-7,9% r/r

a Stan na początek roku szkolnego 2018/19.

a As of the beginning of the school year 2018/19.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Health care and social welfare

ludność na 1 aptekę	
population per pharmacy	1937
interwencje zespołów ratownictwa medycznego	
interventions of medical emergency teams	+0,8% r/r
dzieci w rodzinach zastępczych	
children in foster families	-14,8% r/r
miejsca w domach i zakładach stacjonarnych pomocy społecznej	
places in homes and facilities in stationary social welfare facilities	-4,0% r/r
miejsca w żłobkach	
places in nurseries	+4,9% r/r
dzieci w żłobkach	
children in care in nurseries	14,6% r/r

Kultura i turystyka

Culture and tourism

księgozbiór bibliotek publicznych	
collection of public libraries	+6,1% r/r
czytelnicy bibliotek publicznych	
borrowers of public libraries	+2,0% r/r
wypożyczenia w woluminach	
loans in volumes	+4,3% r/r
na 1 czytelnika	
per borrower	16
wystawy w muzeach	
exhibitions in museums	-23,1% r/r
zwiedzający muzea	
museum visitors	+40,0% r/r
seanse w kinach	
screenings in cinemas	+0,6% r/r
widzowie w kinach	
audience in cinemas	+6,4% r/r
na 1 seans	
per screening	31
turystyczne obiekty noclegowe	
tourist accommodation establishments	+8,3% r/r
korzystający z noclegów	
tourists accommodated	+1,3% r/r
w tym turyści zagraniczni	
of which foreign tourists	-10,1% r/r
udzielone noclegi	
nights spent	-4,2% r/r
w tym turystom zagranicznym	
of which foreign tourists	-10,2% r/r
stopień wykorzystania miejsc noclegowych	
occupancy rate of bed places	29%

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

długość czynnej sieci wodociągowej	
length of the water supply network	+1,3% r/r
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	
length of the sewage system	+0,7% r/r
długość czynnej sieci gazowej	
length of the gas supply system	+0,9% r/r
woda dostarczona wodociągami na cele komunalno-bytowe	
water supplied by waterworks for municipal and living purposes	-10,4% r/r
ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	
wastewater discharged by sewage system	+0,7% r/r
zuzycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	
consumption of gas from gas supply system in households	+1,4% r/r

Budownictwo mieszkaniowe

Dwelling construction

mieszkania oddane do użytkowania	
dwellings completed	-2,1% r/r
wydane pozwolenia na budowę lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym	
dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project	+35,6% r/r
rozpoczęte budowy mieszkań	
dwellings under construction	-28,8% r/r
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	
average useful floor area per dwelling completed in m ²	+2,9% r/r

Ochrona środowiska

Environmental protection

ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi	
industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground	+7,4% r/r
odpady komunalne zmieszane zebrane	
mixed municipal waste collected	+0,6% r/r
nakłady inwestycyjne na środki trwałe służące:	
outlays on fixed assets for:	
ochronie środowiska	
environmental protection	+12,3% r/r
gospodarce wodnej	
water management	-28,9% r/r

Produkcja sprzedana przemysłu i nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach^a

Sold production of industry and investment outlays in enterprises^a

produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące)	
sold production of industry (current prices)	+1,1% r/r
produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca w tys. zł	
sold production of industry per capita in thousand PLN	32,0
nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	
investment outlays (current prices)	+5,6% r/r
w tym przemysł	
of which industry	+5,5% r/r
nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca w tys. zł	
investment outlays per capita in thousand PLN	5,4

Dochody i wydatki budżetu miasta

Revenue and expenditure of the city budget

dochody budżetu miasta ogółem	
total revenue of the city budget	+17,5% r/r
na 1 mieszkańca w zł	
per capita in PLN	7364
wydatki budżetu miasta ogółem	
total expenditure of the city budget	+8,1% r/r
na 1 mieszkańca w zł	
per capita in PLN	7858

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

podmioty ogółem	
total entities	+2,8% r/r
w tym:	
of which:	
spółki handlowe	
commercial companies	+7,1% r/r
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
natural persons conducting economic activity	+3,1% r/r

^a Dane za 2018 r. (w odniesieniu do 2017 r.).

^a Data for 2018 (compared to 2017).

Uwagi metodologiczne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju.

2. Do prezentacji danych w publikacji został zastosowany System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS), to przyjęty na potrzeby baz danych i systemów informatycznych statystyki publicznej jednolity wykaz kodów i nazw jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa oraz jednostek terytorialnych do celów statystycznych (klasyfikacja NUTS). System KTS wprowadzony został Zarządzeniem wewnętrznym nr 22 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych. Zastępuje on, na potrzeby statystyki publicznej Nomenklaturę Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), zniesioną z dniem 1 stycznia 2018. System KTS został opracowany na podstawie krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) oraz stosowanej w krajach Unii Europejskiej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS). Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS ma zastosowanie w procesie zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych. Klasyfikacja NUTS służy również kształtowaniu regionalnych polityk krajów Unii Europejskiej i jest niezbędna do przeprowadzania analiz stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionów. System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS) dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na siedmiu poziomach.

Poziomy terytorialne systemu KTS obejmują:

- Poziom KTS 0 – Polska
- Poziom KTS 1 – Makroregiony (czyli jednostki NUTS 1),
- Poziom KTS 2 – Województwa,
- Poziom KTS 3 – Regiony (czyli jednostki NUTS 2),
- Poziom KTS 4 – Podregiony (czyli jednostki NUTS 3),
- Poziom KTS 5 – Powiaty (wraz z miastami na prawach powiatu – analogicznie jak w Rejestrze TERYT),
- Poziom KTS 6 – Gminy (wraz z częściami miejskimi gmin miejsko-wiejskich, częściami wiejskimi gmin miejsko-wiejskich, dzielnicami Warszawy, delegaturami Krakowa, Łodzi, Poznania i Wrocławia – analogicznie jak w Rejestrze TERYT).

Methodological notes

1. Data included in the publication – unless otherwise stated – are provided in each administrative division of the country.

2. For the presentation of data in the publication, the Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) was used, it is a uniform list of codes and names of units of the basic three-stage territorial division of the state and territorial units for statistical purposes adopted for the needs of databases and information systems of public statistics (NUTS classification). The KTS system was introduced by Internal Order No. 22 of the President of the Central Statistical Office of 24th August 2017 regarding the introduction of the Coding System for Territorial and Statistical Units. It replaces, for the purposes of official statistics, the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), abolished on 1st January 2018. The KTS system was developed on the basis of the national register of the official territorial division of the country (TERYT) and the Classification of Territorial Units for Statistical Purposes used in the European Union (NUTS). The NUTS Classification of Territorial Units for Statistical Purposes is used in the process of collecting, developing and disseminating comparable data for specific regional statistics in the European Union. The NUTS classification also serves to shape regional policies of European Union countries and is necessary to analyse the degree of socio-economic development of regions. The Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) divides Poland into territorial, hierarchically related units on seven levels.

The territorial levels of the KTS system include:

- Level KTS 0 – Poland
- Level KTS 1 – Macroregions (i.e. NUTS 1 units),
- Level KTS 2 – Voivodships,
- Level KTS 3 – Regions (i.e. NUTS 2 units),
- Level KTS 4 – Subregiony (i.e. NUTS 3 units),
- Level KTS 5 – Powiats (together with cities with powiat status – similarly to the TERYT Register),
- Level KTS 6 – Gminas (together with urban parts of urban-rural gminas, rural parts of urban-rural gminas, districts of Warszawa, delegations of Kraków, Łódź, Poznań and Wrocław – similarly to the TERYT Register).

3. Informacje o Rewizji NUTS 2016 obowiązującej od 1 stycznia 2018 r. dostępne są na stronie <https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/klasyfikacja-nuts/rewizja-klasyfikacji-nuts-2016/>

4. Dane demograficzne od 2010 r. zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności. Dane o liczbie i strukturze ludności dotyczą kategorii ludności faktycznie zamieszkałej. Kategoria ta nie uwzględnia osób przybyłych z zagranicy na pobyt czasowy, natomiast ujmuje stałych mieszkańców miasta przebywających czasowo za granicą (bez względu na okres ich nieobecności).

5. **Ekonomiczne grupy wieku** oznaczają ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym – 0–17 lat,
- produkcyjnym – mężczyzn w wieku 18–64 lat i kobiety w wieku 18–59,
- poprodukcyjnym – mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet 60 lat i więcej.

6. **Współczynnik obciążenia demograficznego** to stosunek liczby dzieci (0–14 lat) i osób w starszym wieku (65 i więcej lat) do liczby osób w wieku 15–64 lata.

W opracowaniu do obliczenia współczynnika posłużyły ekonomiczne grupy wieku, które według definicji mogą być liczone także w odniesieniu do ekonomicznych grup wieku jako stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym.

7. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

8. **Współczynnik dzietności** ogólnej oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

9. **Saldo migracji** stanowi różnicę między zameldowaniami i wymeldowaniami ludności.

3. Information about the NUTS 2016 Revision in force since 1st January 2018 is available on the website <https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/klasyfikacja-nuts/rewizja-klasyfikacji-nuts-2016/>

4. Demographic data since 2010 have been balanced on the basis of the results of the 2011 National Census on Population and Housing and data from current reporting on vital statistics and migration of population. Data on the number and structure of the population concern the category of actually inhabited population. This category does not include persons coming from abroad for temporary stay, but includes permanent residents of the city temporarily staying abroad (regardless of their period of absence).

5. **Economic age groups** mean the population at the:

- pre-working age – 0–17,
- working age – males aged 18–64 and females aged 18–59,
- post-working age – males aged 65 and more and females aged 60 and more.

6. **Age dependency ratio** is the ratio of the number of children (0–14 years old) and older people (65 and more) to the number of people aged 15–64.

In the study, the ratio was calculated on the basis of economic age groups, which, according to the definition, can also be calculated in relation to economic age groups as the ratio of the number of people in non-working age to the number of people in working age.

7. **Natural increase of the population** means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

8. **Total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed in a given year, i.e. assuming that age specific fertility rates for this period are constant.

9. **The migration balance** is the difference between the registration and deregistration of the population.

10. **Migracje czasowe na okres ponad 3 miesiące** zaprezentowane zostały na podstawie wyników cyklicznego badania ludności zameldowanej na pobyt czasowy oraz ludności (stałych mieszkańców gminy) nieobecnej w związku z pobytem czasowym w innej gminie w kraju, lub za granicą.

11. **Do pracujących** według faktycznego miejsca pracy zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, a także osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni produkcji rolniczej, duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie. Liczba pracujących podana jest według faktycznego miejsca pracy bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

12. **Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia nie ujmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, a także osób zatrudnionych za granicą, w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach.

13. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** to udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych, prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. **Dane dotyczące wychowania przedszkolnego i szkół** podano według stanu na początku roku szkolnego, dane o absolwentach na koniec poprzedniego roku szkolnego.

15. **Dane o praktykach lekarskich** obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne w ramach środków publicznych.

16. **Świadczenia rodzinne**, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.) obejmują: zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Program „Za życiem”).

10. **Temporary migration for a period of over 3 months** was presented on the basis of the results of a cyclical survey of the population registered for temporary stay and the population (permanent residents of gmina) absent due to temporary stay in another gmina in the country or abroad.

11. **Persons employed** by the actual workplace concern employees hired on the basis of an employment contract, employers and self-employed persons, as well as outworkers, agents and members of agricultural production cooperatives, clergymen with pastoral duties. The number of persons employed is given according to the actual place of work, excluding economic entities employing up to 9 persons.

12. **Data regarding average paid employment** include only employees hired on the basis of an employment contract, converted into full-time paid employees. Data regarding average paid employment do not include persons employed in economic entities employing up to 9 persons, as well as persons employed abroad in foundations, associations and other organisations.

13. **Registered unemployment rate** is share of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. **Data on pre-primary education and schools** concern the beginning of the school year, data concerning graduates – the end of the previous school year.

15. **Data on medical practices** include those entities that provide health services in the framework of public funds.

16. **Family benefits**, in accordance with the Law of Family Benefits dated 28th November 2003 (Journal of Laws of 2018, item 2220, with later amendments) include: family allowances, supplements to family allowances, care benefits (care allowance, nursing benefit and special care allowance), one-time childbirth allowance, parental benefit, one-time benefit due to giving birth to a child, who was diagnosed with a serious and irreversible impairment or an incurable disease threatening his life, which arose in the prenatal period of the child's development or during delivery (the “For life” programme).

17. **Zasitek okresowy** przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

18. **Zasitek stały** wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

19. Dane dotyczące **turystyki** podano w oparciu o złożone sprawozdania KT-1. Baza noclegowa turystyki wszystkich turystycznych obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane dotyczące liczby obiektów turystycznych i miejsc noclegowych podano według stanu na dzień 31 lipca, a pozostałe w okresie od stycznia do grudnia.

20. Dane **o dochodach i wydatkach budżetowych** według rodzajów i działów opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów z lat 2010–2019. Podatek dochodowy CIT i PIT wchodzący w skład dochodów własnych oznacza udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, tj. w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) i od osób fizycznych (PIT).

Kategoria dotacji §§ 200 i 620 obejmuje dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych nie podlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, natomiast dotacje §§ 205 i 625 obejmują dotacje i płatności przekazywane na realizację programów w ramach Perspektywy Finansowej 2014–2020.

Na dochody z budżetu środków europejskich składają się:

- środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego,
- niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
- środki na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

21. **Podmioty gospodarki narodowej** to osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

17. A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

18. **Permanent benefit** – is paid for total inability to work due to age or disability.

19. Data concerning **tourism** were provided on the basis of KT-1 reports. Tourist accommodation establishments are all tourist facilities with 10 and more beds. Data concerning the number of tourist establishments and bed places was presented as of 31st July, and others within a period from January to December.

20. Data **on budget revenue and expenditure** by types and divisions were compiled in accordance with the detailed classification applicable under the regulations of the Minister of Finance from 2010–2019. Income tax CIT and PIT included in own revenues means participation in taxes constituting state budget income, i.e. income tax from legal persons (CIT) and from natural persons (PIT).

The grants category §§ 200 and 620 includes targeted grants as part of programmes financed with the participation of European funds and other non-refundable foreign funds or payments under the European funds budget, while the grants §§ 205 and 625 include grants and payments transferred for the implementation of programmes under the Financial Perspective 2014–2020.

Revenue from the European funds budget comprise:

- funds from the structural funds, the Cohesion Fund, the European Fisheries Fund,
- non-recoverable funds from assistance provided by Member States of the European Free Trade Agreement (EFTA),
- funds for the implementation of the Common Agricultural Policy.

21. **Entities of the national economy** are legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

22. Za **osobę fizyczną** prowadzącą działalność gospodarczą przyjmuje się osobę fizyczną będącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212) i inną osobę fizyczną prowadzącą działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osobę fizyczną prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne.

23. **Spółka handlowa** to spółka, której utworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie, łączenie, podział, przekształcenie reguluje Kodeks spółek handlowych. Spółki handlowe dzielą się na osobowe (jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne) i kapitałowe (akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością). Mają one obowiązek uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

24. **Spółka cywilna** – stosunek zobowiązaniowy łączący strony (wspólników), przez który wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Wkłady wspólników mogą przybrać różne formy, ale muszą mieć wartość majątkową. Spółka ta jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa nie przyznała zdolności prawnej, a zatem nie jest podmiotem prawa. Przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej są wspólnicy spółki cywilnej. Spółka cywilna podlega wpisowi do rejestru REGON.

25. Dane prezentowane są w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności** – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev.2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn.zm.).

26. **Dane prezentowane są według sekcji**, przy czym w stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

- przemysł – sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”,
- sekcje G, H, I, J – sekcje: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia”, „Informacja i komunikacja”,

22. **Natural person** conducting economic activity – a natural person who is an entrepreneur in the understanding of the act of 6th March 2018 on The Law of Entrepreneurs (Journal of Laws items 646, 1479, 1629, 1633 and 2212) and other natural person managing an economic activity on his/her own with the aim of gaining profits, as well as a natural person conducting a private farm.

23. **Commercial company** – a company whose creation, organisation, operation, resolution, merger, division, transformation is regulated by the Code of Commercial Companies. Commercial companies are divided into personal (public, partner, limited, joint-stock partnerships) and equity (joint-stock, limited liability) companies. They are obliged to obtain an entry in the National Court Register.

24. **Civil partnership** – a liability relationship between parties (partners), through which shareholders undertake to strive to achieve a common economic goal by acting in a designated manner, in particular by contributing. Contributions by shareholders may take various forms, but they must have a financial value. The company is an organisational unit that is not a legal person, the law has not granted legal capacity, and therefore is not a legal entity. Entrepreneurs within the meaning of the regulations on business activity are partners of a civil law partnership. A civil partnership is subject to entry into the REGON register.

25. Data are presented in accordance with the **Polish Classification of Activities** - PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

26. **Data are presented by sections**, with additional grouping applied to the Polish Classification of Activities, including:

- industry – sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities",
- sections G, H, I, J – sections: "Trade; repair of motor vehicles", "Transportation and storage", "Accommodation and catering", "Information and communication",

- sekcje K, L – sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Obsługa rynku nieruchomości”.

27. W nazwach niektórych sekcji zastosowano skróty. Pełne ich nazwy dostępne są na stronie internetowej <http://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>.

28. Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca (1000 ludności) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.

29. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

30. Zastosowanie automatycznych zaokrągleń w niektórych przypadkach mogło spowodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na wyższych poziomach agregacji.

31. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

32. Niektóre dane zostały podane na podstawie informacji nieostatecznych lub szacunkowych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

33. Ilekroć mowa o badanych miastach na prawach powiatu zjawisko dotyczy miast na prawach powiatu o liczbie ludności od 70 tys. do 110 tys., które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi.

34. W tablicy 21 do ustalenia lokat dla wybranych miast na prawach powiatu w zależności od rodzaju prezentowanego wskaźnika dane porządkowane były: ↓ malejąco, lub ↑ rosnąco. Dla przejrzystości rankingu wartości najwyższe i najniższe oznaczono kolorami; kolorem zielonym (pierwsza lokata) i kolorem czerwonym (ostatnia lokata). Miasta na prawach powiatu, dla których wskaźnik przyjął identyczną wartość otrzymały taką samą lokatę, w związku z tym liczba lokat może być mniejsza niż liczba miast.

- sections K, L – sections: "Financial and insurance activities", "Real estate activities".

27. Abbreviations have been used in the names of some sections. Their full names are available on the website www.stat.gov.pl/klasyfikacje/.

28. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year the population as of 31st December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30th July.

29. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

30. The use of automatic rounding in some cases could cause minor discrepancies in aggregation of data at higher levels of aggregation.

31. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item "total".

32. Some information was provided on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

33. Whenever we refer to the studied cities with powiat status, the phenomenon concerns towns with powiat status with a population of 70 thousand up to 110 thousand, which before administrative changes in 1999 were voivodship cities.

34. In table 21, to determine positions for selected cities with powiat status, depending on the type of indicator presented, data were ordered: ↓ descending or ↑ ascending. For the transparency of the ranking, the highest and lowest values are marked with colours; green (first place) and red (last place). Cities for which the indicator has adopted the same value have received the same place. The next city received the next place, therefore the number of places may be smaller than the number of cities.

35. Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne znajdują się w innych publikacjach Urzędu Statystycznego <http://krakow.stat.gov.pl/>, na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl/>, z zakresu demografii i pomocy społecznej – dodatkowo w zeszytach metodologicznych: [Ruch naturalny](#), [Bilanse ludności](#), [Migracje ludności](#), [Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej](#), [Pracujący w gospodarce narodowej](#).

35. Detailed methodological explanations can be found in other publications of the Statistical Office <http://krakow.stat.gov.pl/>, on the Statistics Poland website <http://www.stat.gov.pl/>, in the field of demography and social assistance – additionally in methodological reports: [Vital statistics](#), [Population balances](#), [Migration of population](#), [Beneficiaries of social assistance at domicile](#), [Employment in the national economy](#).